

Johan Elwing: Attityder och påverkan

Arbetsgrupp, Grand Finale (3/4-2016) – Tranås Naturskyddsförening

1.) Kort om dagsläget inom ämnesområdet.

- Lokalsamhället har väldigt lite att säga till om i gruvfrågan, vilket gör den regionala och nationella nivån än viktigare. Att prata med politiker på alla nivåer är dock viktigt.
- Börja med att arbeta med tydliga sakfrågor på lokalnivå, för att sedan gå vidare till regionalt arbete i samarbete med andra kretsar och organisationer. Därefter kan man fortsätta på nationell nivå och samarbeta med andra projekt och aktioner i olika delar av landet, för att t.ex. arbeta mot lagändringar eller skapa folkopinion. Att arbeta på alla nivåer är dock viktigt för att nå framgång.
- Ibland kan samarbeten vara svårt, p.g.a. olika åsikter om lösningar på problem eller olika intressen. I dessa fall är det viktigt att särskilja och definiera sakfrågorna för samarbetet, samt att sätta upp delmål.
- Just nu är timingen god för att börja arbeta långsiktigt med gruvfrågan och att skapa ett nationellt nätverk, i och med Högsta förvaltningsdomstolens domslut och intresset från media. Gruvindustrin ligger i dagsläget även efter gällande miljökompetens och debattaktik.
- Mytbildningen kring hur bra Svensk miljölagstiftning är är utbredd och är viktigt att arbeta med och motverka.
- Enligt en forskare som undersökt gruvboomar från 1850-talet fram tills idag, så uppkommer inte dessa p.g.a. mineralbrist, utan snarare p.g.a. riskkapitalism och pengaöverskott inom andra branscher.
- Resurshanteringen i samhället idag har ingen långsiktig tanke – endast kapital är viktigt.
- Det är för lätt för företag att få undersökningstillstånd och fastighetsägare inom inmutningsgränserna berövas en stor del av sin ersättning, samt hamnar ofta i ett slags limbo då de inte vet vad som kommer att hända, vilket skapar en folkhälsofråga. Minerallagen måste ändras.
- Bra radiodokumentär i tre delar om gruvnäringen i Sverige: Kaliber, 2012 – *Malmens makt* (t.sr.se/1M9GxbI).

2.) Hur kan vi i Naturskyddsföreningen arbeta vidare med den aktuella frågan?

- Naturskyddsföreningen behöver bli bättre på att liera sig och nätverka med andra parter. Samarbete kring viktiga sakfrågor, i t.ex. debattartiklar eller aktioner, ger mer tyngd åt argumentationen och medför större genomslag i media.
- Eventuella nationella samarbetspartners: *LRF, Villaägarnas Riksförbund, Hembygdsföreningen, Fältbiologerna, Samerna, Turistnäringen, etc.*
- Att skapa opinion och arbeta för en omarbetning av Minerallagen, t.ex. genom att införa den i Miljöbalken, är en central och viktig uppgift.
- Viktigt att föra en positiv argumentation; att inte tala negativt om specifika organisationer utan snarare tala om de bra alternativ vi förespråkar. Även viktigt att inte bara argumentera utifrån miljöperspektivet, utan även utifrån motståndares perspektiv (ekonomi, arbetstillfällen, etc.).
- Viktigt att hitta kompetenta och engagerade personer, för att få tillgång till de senaste forskningsrönen m.m. Allt arbete kan dock inte vara ideellt; resurser behövs för att undersöka och engagera i viktiga sakfrågor.

- Starta och finansiera en expertgrupp med ca 20 forskare, vilka träffas 2-3 dagar 2-3 gånger per år, som arbetar med att sammanställa de senaste forskningsrönen inom ett ämnesområde och informerar politiker och allmänhet genom debattartiklar eller liknande. Att inte Naturskyddsföreningen ensam finansierar detta kanske är nödvändigt, för att styrka gruppens kredibilitet och objektivitet.
- Skapa en databas med information för utvärdering av gruvnäringen i Sverige. Uppgift åt expertgruppen?
- Skapa en powerpoint om gruvfrågan, som ger en överskådlig helhetsbild på frågan, från det stora till det lilla.

3.) Övriga idéer eller frågeställningar som är angelägna att ta upp och dokumentera?

- I utformningen av policys m.m. är det viktigt att framställa punkterna som sakfrågor och inte som subjektiva partifrågor. Naturskyddsföreningen behöver samarbeta med andra för att öka vår trovärdighet och inte bara ses som ett gäng "naturmuppar".
- Att faktiskt använda de resurser och kunskaper vi redan har, är nästan lika viktigt som att utöka dessa.
- Att arbeta utifrån en "arbetsplan" är bra för föreningens anseende. Att göra saker spontant, med kort varsel, gör både att arbetet blir stressigare och ökar risken för att det utförs dåligt.
- Att engagera så många medlemmar som möjligt är viktigt och kan göras på olika sätt. Alla behöver inte argumentera; man kan också baka bullar eller bara delta under aktioner. Låt folk göra det de är bra på.

4.) Hur använder vi på bästa sätt den film som visades igår om Norra kärr?

- Boka in tid under möten för lokala organisationer (hos t.ex. *Rotary*, *Lions Club*, föreningar med vattenintresse, etc.) och visa filmen, om intresse finns.
- Sprida filmen via sociala medier, såsom Naturskyddsföreningens nationella Facebook-sida. Att bara ladda upp den på Youtube ger inte så många tittare.
- Göra fler filmer med samma upplägg från andra regioner och miljöprojekt. Skapa en kortfilms-serie.

5.) Hur använder vi bäst den film som spelat in gårdagens föreläsningar?

- Använda filmen istället för expert-föreläsare vid andra seminarier, samt som diskussionsmaterial.
- Sammanställa ett självstudiepaket utifrån föreläsningsfilmerna, eventuellt tillsammans med boken *Smutsiga Miljarder*, för att lära ut om gruvor. Kan användas i exempelvis studiecirkel, eller liknande.

Sekreterare: Simon Söderstedt